

Na temelju članka 17. stavak 2. i članka 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 4. sjednici održanoj 21. ožujka 2012. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O DEFINIRANJU, OPISIVANJU, PREZENTIRANJU,
OZNAČAVANJU I ZAŠTITI ZEMLJOPISNIH OZNAKA
JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE**

Članak 1.
(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se pravila o određivanju definicija, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića.
- (2) Odredbe ovoga pravilnika primjenjuju se na sva jaka alkoholna pića koja se nalaze na tržištu Bosne i Hercegovine bilo da su ona proizvedena u Bosni i Hercegovini ili izvan Bosne i Hercegovine kao i na jaka alkoholna pića proizvedena u Bosni i Hercegovini, a namijenjena za izvoz. Odredbe ovoga pravilnika također se primjenjuju i na uporabu etilnoga alkohola i/ili destilata poljoprivrednog podrijetla u proizvodnji alkoholnih pića te na uporabu naziva jakih alkoholnih pića kod prezentiranja i označavanja hrane.
- (3) Iznimno, ukoliko zemlje uvoznice to zahtijevaju, može se odobriti izuzeće od propisa iz aneksa I. i II. koji su sastavni dio ovoga pravilnika na temelju ugovorene izvozne kakvoće navedene u ugovoru uz suglasnost Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 2.
(Definicija)

- (1) Jaka alkoholna pića u smislu ovoga pravilnika su alkoholna pića:
 - a) namijenjena za ljudsku potrošnju;
 - b) koja imaju posebna senzorska svojstva;
 - c) koja sadrže najmanje 15% vol. alkohola;
 - d) koja su proizvedena:
 - 1) izravno:
 - destilacijom, s ili bez dodavanja aroma, prirodno prevrelih sirovina poljoprivrednog podrijetla i/ili
 - maceracijom ili sličnom preradom bilja u etilnom alkoholu poljoprivrednog podrijetla i/ili u destilatima poljoprivrednog podrijetla i/ili u jakim alkoholnim pićima u smislu ovoga pravilnika i/ili;
 - dodavanjem aroma, šećera ili drugih sladila sadržanih u Aneksu I. točki (3) ovoga pravilnika i/ili drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili prehrambenih proizvoda etilnom alkoholu poljoprivrednog podrijetla i/ili destilatima poljoprivrednog podrijetla i/ili jakim alkoholnim pićima u smislu ovoga Pravilnika,
 - 2) ili miješanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:
 - drugih jakih alkoholnih pića i/ili

- etilnim alkoholom poljoprivrednog podrijetla ili destilatima poljoprivrednog podrijetla i/ili
- drugih alkoholnih pića i/ili
- pića.

- (2) Proizvodi koji su svrstani u Carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207 neće se smatrati jakim alkoholnim pićima.
- (3) Najmanjna alkoholna jakost navedena u stavku (1) točki c) ovoga članka ne dovodi u pitanje definiciju proizvoda u kategoriji 41. utvrđenu u Aneksu II. ovoga pravilnika.
- (4) Za potrebe ovoga pravilnika, tehničke definicije i kriteriji utvrđeni su u Aneksu I. ovoga pravilnika.

Članak 3.

(Podrijetlo etilnoga alkohola)

- (1) Etilni alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora biti poljoprivrednog podrijetla.
- (2) Etilni alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića treba biti sukladan s definicijom navedenom u Aneksu I. točki (1) ovoga pravilnika.
- (3) Etilni alkohol koji se koristi za razrjeđivanje ili otapanje bojila, aroma ili drugih dopuštenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića treba biti poljoprivrednoga podrijetla.
- (4) Alkoholna pića ne smiju sadržavati alkohol sintetičkog podrijetla niti neki drugi alkohol koji nije poljoprivrednog podrijetla.

Članak 4.

(Kategorije jakih alkoholnih pića)

Jaka alkoholna pića klasificiraju se u kategorije prema definicijama utvrđenim u Aneksu II. ovoga pravilnika.

Članak 5.

(Opće odredbe kategorija jakih alkoholnih pića)

- (1) Jaka alkoholna pića definirana prema kategorijama označenima toč. od 1. do 14. u Aneksu II. ovoga pravilnika trebaju ispunjavati sljedeće uvjete, ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano:
 - a) biti proizvedena alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo iz sirovina koje su u smislu određenih definicija predviđene za pojedino jako alkoholno piće;
 - b) biti bez dodatka razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. točki (5) ovoga pravilnika;
 - c) biti bez dodatka aromatičnih tvari;
 - d) može im se dodavati karamel samo kao sredstvo za prilagodbu boje;
 - e) ne mogu se zaslađivati, osim u slučaju zaokruživanja konačnog okusa proizvoda u količini od najviše 10 g/l, sukladno Aneksu I. točki (3) ovoga pravilnika.
- (2) Jaka alkoholna pića definirana prema kategorijama označenima toč. od 15. do 46. u Aneksu II. ovoga pravilnika trebaju ispunjavati sljedeće uvjete, ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano:
 - a) biti proizvedena od poljoprivrednih sirovina;
 - b) može im se dodavati alkohol kako je definirano u Aneksu I. točki (5) ovoga pravilnika;
 - c) mogu sadržavati prirodne ili prirodno istovjetne aromatične tvari i aromatične pripravke sukladno posebnom propisu o aromama;
 - d) mogu sadržavati bojila kako je navedeno u Aneksu I. točki (10) ovoga pravilnika;

- e) mogu se zaslađivati kako bi odgovarali posebnim svojstvima proizvoda sukladno Aneksu I. točki (3) ovoga pravilnika.
- (3) Ostala jaka alkoholna pića koja ne ispunjavaju kriterije kategorija od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika trebaju ispunjavati sljedeće uvjete, ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano:
- biti proizvedena od poljoprivrednih sirovina i/ili od prehrambenih proizvoda namijenjenih za ljudsku potrošnju;
 - može im se dodavati alkohol kako je definirano u Aneksu I. točki (5) ovoga pravilnika;
 - mogu sadržavati jednu ili više aroma sukladno posebnom propisu o aromama;
 - mogu sadržavati bojilo kako je definirano u Aneksu I. točki (10) ovoga pravilnika;
 - mogu se zaslađivati kako bi odgovarali posebnim svojstvima proizvoda sukladno Aneksu I. točki (3) ovoga pravilnika.

Članak 6.
(Izuzeće)

- Iznimno od članka 5. ovoga pravilnika, za jaka alkoholnih pića proizvedena na području Bosne i Hercegovine, a posebno za zemljopisne oznake koje će se registrirati, mogu se donijeti stroža pravila u pogledu proizvodnje, opisivanja, prezentiranja i označavanja jakih alkoholnih pića u odnosu na ona iz Aneksa II. ovoga pravilnika.
- Ne smije se zabraniti ili ograničiti uvoz, prodaja ili potrošnja jakih alkoholnih pića koja odgovaraju odredbama ovoga pravilnika.

**DIO DRUGI - POSEBNE ODREDBE
POGLAVLJE I. OPISIVANJE, PREZENTIRANJE I
OZNAČAVANJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA**

Članak 7.
(Definicije)

U smislu ovoga pravilnika, značenje pojmova "opisivanje", "prezentiranje" i "označavanje" definirano je u Aneksu I. toč. (14), (15) i (16) ovoga pravilnika.

Članak 8.
(Nazivi jakih alkoholnih pića)

Sukladno odredbama Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08), naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja na tržište podliježe odredbama utvrđenim u ovom pravilniku.

Članak 9.

(Posebne odredbe vezane uz nazive jakih alkoholnih pića)

- Jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uvjete za proizvode definirane u kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika moraju pri opisivanju, prezentiranju i označavanju nositi za njih predviđeni naziv.
- Ako jako alkoholno piće odgovara definiciji utvrđenoj u članku 2. ovoga pravilnika, ali ne ispunjava kriterije za uvrštavanje u kategorije od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika, ono pri opisivanju, prezentiranju i označavanju mora nositi naziv "jako alkoholno piće". Iznimno od stavka (5) ovoga članka, taj naziv ne može se zamijeniti ili promijeniti.
- Ako jako alkoholno piće odgovara definicijama više kategorija iz Aneksa II. ovoga Pravilnika, ono se može stavljati na tržište pod jednim ili više naziva navedenih za te kategorije u Aneksu II. ovoga pravilnika.
- Iznimno od stavka (8) ovoga članka i članka 10. stavka (1) ovoga pravilnika, nazivi navedeni u stavku (1) ovoga članka ne mogu se rabiti za opisivanje ili prezentiranje

- drugoga pića osim jakih alkoholnih pića za koje su ti nazivi navedeni u Aneksu II. ovoga pravilnika.
- Nazivi jakih alkoholnih pića mogu se dopuniti ili zamijeniti zemljopisnim oznakama nakon njihove registracije.
 - Alkoholno piće koje ne odgovara niti jednoj definiciji navedenoj pod kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika ne može se opisivati, prezentirati ili označiti izrazima kao što su "poput", "vrsta", "u stilu", "proizvedeno", "aroma" ili drugim sličnim izrazima koji su povezani s bilo kojim nazivom jakih alkoholnih pića navedenim u ovome pravilniku i/ili sa zemljopisnim oznakama nakon njihove registracije.
 - Naziv jakog alkoholnog pića ne može se nadomjestiti zaštitnim znakom (žigom), nazivom marke proizvoda ili izmišljenim nazivom.
 - Nazivi navedeni u kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika mogu se uvrstiti u popis sastojaka za hranu, pod uvjetom da je popis sukladan s Pravilnikom o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane.

Članak 10.

(Posebne odredbe vezane uz uporabu naziva i zemljopisnih oznaka)

- Iznimno od Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane, zabranjena je uporaba naziva navedenih u kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika ili zemljopisnih oznaka nakon njihove registracije u složenicama ili aluzijama pri prezentiranju hrane, ako alkohol ne proizlazi iz jakog alkoholnog pića na koje se poziva.
- Uporaba složenice, kako je to navedeno u stavku (1) ovoga članka, također je zabranjena ako je jako alkoholno piće razrijeđeno tako da mu je alkoholna jakost smanjena ispod najmanje jakosti navedene u definiciji za to jako alkoholno piće.
- Iznimno od stavka (1) ovoga članka, moguće je rabiti pojmove "amer", "bitter" ili "gorki" za proizvode koji nisu obuhvaćeni ovim pravilnikom.
- Iznimno od stavka (1) ovoga članka, a uzimajući u obzir utemeljene proizvodne metode, složenice navedene u kategoriji 32. (d) iz Aneksa II. ovoga pravilnika mogu se rabiti pri prezentiranju likera proizvedenih u Bosni i Hercegovini prema navedenim uvjetima za tu kategoriju.

Članak 11.

(Opisivanje, prezentiranje i označavanje mješavina)

- Ako se jakom alkoholnom piću navedenom u kategorijama od 1. do 14. iz Aneksa II. ovoga pravilnika dodaje razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol kako je definirano u Aneksu I. točki (5) ovoga pravilnika, to jako alkoholno piće mora nositi naziv "jako alkoholno piće" i ne može niti u jednom obliku nositi nazive dane u kategorijama od 1. do 14. iz Aneksa II. ovoga pravilnika.
- Ako je jako alkoholno piće navedeno u kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika pomiješano s jednim ili više jakih alkoholnih pića i/ili jednim ili više destilata poljoprivrednog podrijetla, ono mora nositi naziv "jako alkoholno piće". Takav naziv treba biti jasan i čitljiv na vidljivom mjestu na etiketi i ne smije se zamijeniti ili promijeniti.
- Stavak (2) ovoga članka ne primjenjuje se na opisivanje, prezentiranje ili označavanje miješanih jakih alkoholnih pića navedenih u tome stavku ako ona odgovaraju jednoj od definicija utvrđenih u kategorijama od 1. do 46. iz Aneksa II. ovoga pravilnika.

- (4) Iznimno od Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane, pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju jakih alkoholnih pića proizvedenih miješanjem jakih alkoholnih pića navedenih u stavku (2) ovoga članka mogu se rabiti jedan ili više naziva navedenih u Aneksu II. ovoga pravilnika samo ako taj naziv nije dio naziva tih jakih alkoholnih pića, već je naveden u istom vidnom polju s popisom alkoholnih sastojaka sadržanih u miješanim jakim alkoholnim pićima, a ispred kojih stoji naziv "miješano jako alkoholno piće". Naziv "miješano jako alkoholno piće" označava se jednakim slovima istoga tipa i boje poput onih koji se koriste za naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja na tržište. Slova ne mogu biti veća od polovice slova koja se koriste za naziv jakog alkoholnog pića.
- (5) Pri označavanju i prezentiranju miješanih jakih alkoholnih pića navedenih u stavku (2) ovoga članka u slučaju kada je potrebno naznačiti popis alkoholnih sastojaka prema stavku (4) ovoga članka, omjer svakog pojedinog alkoholnog sastojka treba biti izražen kao postotak prema padajućem redosljedu upotrijebljenih količina. Taj omjer treba biti jednak volumnom postotku čistog alkohola u ukupnom volumnom sadržaju čistoga alkohola u miješanom jakom alkoholnom piću.

Članak 12.

(Posebne odredbe vezane uz opisivanje, prezentiranje i označavanje jakih alkoholnih pića)

- (1) Kada se pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju jakog alkoholnog pića navodi sirovina korištena za proizvodnju etilnoga alkohola poljoprivrednog podrijetla, svaki pojedini korišteni alkohol poljoprivrednog podrijetla treba biti naveden padajućim redosljedom upotrijebljenih količina.
- (2) Ako je jako alkoholno piće bilo podvrgnuto kupažiranju (*blendingu*), naziv pod kojim se ono stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "kupaža" (*blend*), "kupažiranje" (*blending*) ili "kupažirano" (*blended*) sukladno Aneksu I. točki (7) ovoga pravilnika.
- (3) Pri označavanju jakih alkoholnih pića razdoblje dozrijevanja i starenja može se navesti samo kada se ono odnosi na najmlađi alkoholni sastojak i pod uvjetom da je jako alkoholno piće dozrijevalo pod nadzorom nadležnog tijela.

Članak 13.

(Zabrana uporabe zatvarača i folija koji sadrže olovo)

Jaka alkoholna pića mogu se stavljeti na tržište samo u spremnicima koji su opremljeni zatvaračima ili folijom koji ne sadrže olovo.

Članak 14.

(Uporaba jezika pri opisivanju, prezentiranju i označavanju jakih alkoholnih pića)

- (1) Podaci kojima se označava jako alkoholno piće temeljem ovoga pravilnika i Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane trebaju biti napisani na jednom od pisama i jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, na način da budu lako razumljivi, čitljivi i uočljivi krajnjem potrošaču, osim ako je potrošaču dana informacija u drugom obliku.
- (2) Pojmovi označeni kurzivom u Aneksu II. ovoga pravilnika i registrirane zemljopisne oznake ne smiju se prevoditi.
- (3) Dopušteno je višejezično označavanje koje nije u suprotnosti s podacima danim na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. ZEMLJOPISNE OZNAKE

Članak 15.

(Zemljopisne oznake)

- (1) Zemljopisne oznake u smislu ovoga pravilnika su oznake kojima se obilježava jako alkoholno piće koje potječe s područja neke zemlje, regije ili određenog lokaliteta s tog područja, pri čemu se kakvoća, ugled ili druga svojstva jakog alkoholnog pića u bitnome pripisuju njegovom zemljopisnom podrijetlu.
- (2) Zemljopisne oznake ne mogu postati generičke. Nazivi koji su postali generički ne mogu se uvrstiti u Popis jakih alkoholnih pića podrijetlom iz Bosne i Hercegovine. Naziv koji je postao generički predstavlja naziv jakog alkoholnog pića koji je, unatoč povezanosti s mjestom ili regijom u kojoj je piće izvorno proizvedeno ili stavljeno na tržište, postao uobičajen za to jako alkoholno piće.

Članak 16.

(Zaštita zemljopisnih oznaka)

Iznimno od članka 10. ovoga pravilnika, registrirane zemljopisne oznake zaštićene su od:

- a) svake izravne ili neizravne komercijalne uporabe u odnosu na proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su usporedivi s jakim alkoholnim pićem registriranim pod tom oznakom ili ako se takvom uporabom iskorištava ugled registrirane oznake;
- b) zlouporabe, oponašanja ili podsjećanja čak i kada je pravo podrijetlo proizvoda naznačeno ili se zemljopisna oznaka koristi u prijevodu ili zajedno s izrazima kao što su: "poput", "tipa", "u stilu", "napravljeno", "aroma" ili sličnim pojmovima;
- c) bilo kakvih podataka koji su lažni ili dovode u zabludu glede izvornosti, podrijetla, svojstva ili bitnih značajki pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju proizvoda, a kojima se stječe pogrešan dojam u vezi s njegovim podrijetlom;
- d) bilo kojih drugih postupaka kojima bi se potrošača moglo dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.

Članak 17.

(Homonimne zemljopisne oznake)

- (1) Homonimne zemljopisne oznake koje odgovaraju zahtjevima ovoga pravilnika mogu se registrirati poštujući lokalnu i tradicionalnu uporabu te mogući rizik od zabune.
- (2) Neće se registrirati homonimi koji dovode potrošača u zabludu glede toga da proizvod dolazi iz drugoga područja, čak i ako je naziv točan u odnosu na stvarno područje, regiju ili mjesto podrijetla tog proizvoda.
- (3) Uporaba registriranih homonimnih zemljopisnih oznaka dopustiva je ako u praksi postoji jasna razlika između naknadno registriranog homonima i naziva koji je već registriran, pri čemu treba paziti na pravedan odnos prema proizvođačima i da se potrošače ne dovodi u zabludu.

Članak 18.

(Odnos između zaštitnih znakova i zemljopisnih oznaka)

- (1) Neće se registrirati zaštitni znak koji sadrži ili se sastoji od zemljopisne oznake registrirane sukladno ovome pravilniku u slučaju da registracija zaštitnog znaka odgovara jednoj od situacija navedenih u članku 16. ovoga pravilnika, ako je zahtjev za registraciju zaštitnog znaka podnesen nakon dana podnošenja zahtjeva za registraciju zemljopisne oznake.
- (2) Zaštitni znakovi koji su registrirani protivno odredbi stavka (1) ovoga članka mogu se proglasiti ništavim u postupcima propisanim posebnim propisima.

- (3) Zaštitni znak čija uporaba odgovara jednoj od situacija navedenih u članku 16. ovoga pravilnika, a koji je registriran na području Bosne i Hercegovine prije dana podnošenja zahtjeva za registraciju zemljopisne oznake sukladno odredbama ovoga pravilnika koje se odnose na zemljopisne oznake, može se nastaviti koristiti pod uvjetom da nema nikakve osnove za njegovo proglašavanje ništavim ili za njegov opoziv prema posebnom propisu o zaštitnim znakovima.
- (4) Zemljopisne oznake ne mogu se registrirati ako ta registracija dovodi potrošača u zabludu o pravom identitetu proizvoda, a u smislu ugleda te dužine vremena korištenja zaštitnog znaka na području Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE III. ZAŠTITA ZEMLJOPISNIH OZNAKA NA RAZINI EUROPSKE UNIJE

Članak 19.

(Postupak registracije na razini Europske unije)

- (1) Nakon što je zemljopisna oznaka zaštićena u Bosni i Hercegovini sukladno odredbama ovoga pravilnika, može se podnijeti zahtjev za registraciju zemljopisne oznake na razini Europske unije.
- (2) Zahtjev za registraciju zemljopisnih oznaka podnosi se Europskoj komisiji na jednom od službenih jezika Europske unije ili popraćen prijevodom na jedan od tih jezika izravno ili putem Agencije.
- (3) Zahtjev za registraciju zemljopisnih oznaka mora sadržavati tehničku dokumentaciju sukladno ovome Pravilniku te dokaz da je naziv zaštićen u Bosni i Hercegovini.
- (4) Postupak registracije oznaka na razini Europske unije provodi se sukladno propisima Europske unije.

POGLAVLJE IV. ZAŠTITA ZEMLJOPISNIH OZNAKA NA RAZINI BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 20.

(Postupak registracije)

- (1) Postupak registracije zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića pokreće se zahtjevom za registraciju, koji se podnosi Agenciji.
- (2) Obrazac zahtjeva za registraciju dan je u Aneksu III. koji je sastavni dio ovoga pravilnika.

Članak 21.

(Podnositelj zahtjeva)

- (1) Zahtjev za registraciju podnosi skupina proizvođača ili prerađivača toga pića.
- (2) Pod pojmom skupina podrazumijeva se svako udruživanje proizvođača ili prerađivača toga pića, bez obzira na njezin pravni status i sastav.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, pojedini proizvođač ili prerađivač, neovisno o tome je li fizička ili pravna osoba, može podnijeti zahtjev samo ako:
- je u vrijeme podnošenja tog zahtjeva jedini proizvođač odnosno prerađivač pića za koji zahtjeva oznaku u određenom zemljopisnom području;
 - jedino on rabi tradicionalne i nepromjenjive lokalne postupke;
 - zemljopisno područje ima svojstva koja se znatno razlikuju od svojstava susjednih područja ili ako se svojstva pića razlikuju.

Članak 22.

(Zahtjev za registraciju)

- (1) Zahtjev za registraciju mora sadržavati:
- podatke o podnositelju zahtjeva (naziv, puna adresa);

- podatke o svakom njezinom pojedinom članu koji je proizvođač odnosno prerađivač pića koje se registrira (naziv pravne ili fizičke osobe, punu adresu odnosno sjedište te njihov matični broj);
 - potpis podnositelja zahtjeva.
- (2) Uz zahtjev za registraciju potrebno je dostaviti i:
- tehničku dokumentaciju;
 - izvadak iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci) ili obrtnicu;
 - dokaz (fizikalno-kemijska analiza ovlaštenog ispitnog laboratorija) o sukladnosti pića s glavnim specifikacijama (ne stariji od jedne godine);
 - ako proizvod ima zemljopisni prefiks, potrebno je dostaviti dokaz o proizvodnji proizvoda na zemljopisnom području koje je istaknuto u nazivu.

Članak 23.

(Tehnička dokumentacija)

Tehnička dokumentacija sadrži sljedeće glavne specifikacije:

- naziv i kategoriju pića za koje se predaje zahtjev;
- opis jakog alkoholnog pića, uključujući osnovna fizikalna, kemijska i/ili senzorska svojstva proizvoda kao i specifična svojstva tog proizvoda koja odgovaraju kategoriji pića za koju se podnosi zahtjev;
- definiciju zemljopisnog područja;
- opis tehnološkog postupka dobivanja jakog alkoholnog pića i, ako je to primjereno, autentičnost primijenjenog tehnološkog postupka;
- podatke koji iskazuju povezanost između tog proizvoda i zemljopisnog okruženja ili zemljopisnog podrijetla;
- sve zahtjeve propisane posebnim propisima;
- ime i adresu podnositelja zahtjeva;
- bilo koju dopunu zemljopisne oznake i/ili specifična pravila označavanja sukladno određenoj tehničkoj dokumentaciji.

Članak 24.

(Povjerenstvo za registraciju jakih alkoholnih pića)

- (1) Postupak ispitivanja pristiglih zahtjeva provodi Povjerenstvo za registraciju jakih alkoholnih pića (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Agencije.
- (2) Povjerenstvo čine: dva predstavnika Agencije, od kojih je jedan pravnik, jedan predstavnik Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, jedan predstavnik Gospodarskog interesnog udruženja proizvođača pića, jedan predstavnik Instituta za intelektualno vlasništvo i dva predstavnika fakulteta prehrambene tehnologije.

Članak 25.

(Troškovi registracije)

Prije donošenja rješenja podnositelj zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka registracije sukladno posebnom propisu.

Članak 26.

(Potpunost zahtjeva)

- (1) Povjerenstvo utvrđuje potpunost zahtjeva iz članka 22. ovoga pravilnika.
- (2) Rok za utvrđivanje potpunosti zahtjeva je 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.
- (3) Ako je zahtjev nepotpun, podnositelj zahtjeva poziva se da u roku od 30 dana dostavi nedostajuću dokumentaciju.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi dokumentaciju, ravnatelj Agencije zaključkom odbacuje zahtjev za registraciju.

Članak 27.

(Donošenje rješenja o registraciji)

- (1) Povjerenstvo utvrđuje osnovanost zahtjeva u roku od tri mjeseca od dana potpunosti kompletiranja zahtjeva.
- (2) U slučaju osnovanosti zahtjeva, on se objavljuje u "Službenom glasniku BiH".
- (3) Po isteku 30 dana od dana objave iz stavka (2) ovoga članka, ako nema prigovora, na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj Agencije donosi rješenje o registraciji.
- (4) U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj Agencije rješenjem odbija zahtjev.

Članak 28.

(Prigovor na objavljeni zahtjev)

- (1) Svaka fizička ili pravna osoba koja ima pravni interes i koja ima prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini može u propisanom roku podnijeti prigovor na zahtjev.
- (2) Prigovor se podnosi Agenciji u roku 30 dana od dana objave zahtjeva iz članka 27. stavka (2) ovoga pravilnika.
- (3) Rok za podnošenje prigovora iz stavka (2) ovoga članka ne može se produljiti.

Članak 29.

(Postupak povodom prigovora)

- (1) Povjerenstvo iz članka 24. ovoga pravilnika razmatra pristigle prigovore i to:
 - a) utvrđuje ispunjava li prigovor formalne uvjete propisane člankom 28. ovoga pravilnika,
 - b) provjerava sadrži li prigovor razloge te njihovu opravdanost.
- (2) Ako Povjerenstvo utvrdi da prigovor ne ispunjava sve uvjete, prigovor se odbacuje, o čemu se obavještava podnositelj prigovora te se postupak registracije nastavlja.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka ravnatelj Agencije, na prijedlog Povjerenstva, donosi rješenje o registraciji oznake.
- (4) Ako Povjerenstvo utvrdi da prigovor ispunjava sve uvjete iz stavka (1) ovoga članka, Agencija dostavlja prigovor s priloženim dokazima podnositelju zahtjeva za registraciju i poziva ga da u roku od 30 dana dostavi pisano očitovanje o prigovoru.
- (5) Povjerenstvo može iz opravdanih razloga, a na pisani zahtjev podnositelja zahtjeva za registraciju, produljiti rok za očitovanje na prigovor za 30 dana.
- (6) Ako podnositelj zahtjeva za registraciju ne dostavi očitovanje na prigovor u propisanom roku, ravnatelj Agencije, na prijedlog Povjerenstva, donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za registraciju.
- (7) Ako se podnositelj zahtjeva za registraciju očituje na podneseni prigovor, Povjerenstvo može zatražiti sastanak sa svim zainteresiranim stranama radi postizanja dogovora.
- (8) Rok za postizanje dogovora odredit će Povjerenstvo.
- (9) Rok za postizanje dogovora iz stavka (8) ovoga članka ne može biti dulji od 90 dana.
- (10) Obavijest o završetku postupka prigovora objavljuje se na internetskoj stranici Agencije: www.fsa.gov.ba
- (11) U slučaju postizanja dogovora, ravnatelj Agencije, na prijedlog Povjerenstva, donosi rješenje o registraciji oznake ili o odbijanju zahtjeva za registraciju oznake.
- (12) Ako zainteresirane strane ne postignu dogovor, Povjerenstvo predlaže ravnatelju Agencije daljnje postupanje u pogledu zahtjeva za registraciju, uvažavajući mišljenje podnositelja zahtjeva i podnositelja prigovora.
- (13) Rješenje o daljnjem postupanju sa zahtjevom za registraciju objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Članak 30.

(Registar zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića podrijetlom iz Bosne i Hercegovine)

- (1) Agencija će po pravomoćnosti rješenja o registraciji uvrstiti oznaku pića na Popis jakih alkoholnih pića podrijetlom iz Bosne i Hercegovine.
- (2) Registrirana oznaka pića upisuje se u Registar zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića, koji vodi Agencija.
- (3) Registar sadrži:
 - a) registarski broj oznake pića;
 - b) podatke o podnositelju zahtjeva (ime i prezime odnosno naziv pravne ili fizičke osobe ili poljoprivrednog obiteljskog gospodarstva, punu adresu odnosno sjedište te njihov matični broj);
 - c) registriranu oznaku pića;
 - d) datum donošenja i broj rješenja o registraciji;
 - e) datum upisa registrirane oznake.

Članak 31.

(Ovlašteni korisnici)

Pravo uporabe registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića pripada svim fizičkim ili pravnim osobama ako ispunjavaju uvjete za navedeno piće (ovlašteni korisnici).

Članak 32.

(Pravo uporabe registrirane oznake)

- (1) Postupak upisa novih korisnika registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića pokreće se podnošenjem zahtjeva za pravo uporabe registrirane oznake, navedenog u Aneksu IV. koji je sastavni dio ovoga pravilnika i koji se podnosi Agenciji.
- (2) Zahtjev za pravo uporabe registrirane oznake sadrži:
 - a) podatke o podnositelju zahtjeva;
 - b) izvadak iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci), obrtnicu ili rješenje o upisu u Registar poljoprivrednih gospodarstava;
 - c) izvješće o obračunatom i uplaćenom posebnom porezu na alkohol i alkoholna pića za na godišnjoj ili mjesečnoj razini, ovisno o početku proizvodnje, potvrđeno od nadležne institucije;
 - d) izjavu kojom potvrđuje količinu proizvedenog pića za koje traži pravo uporabe na godišnjoj ili mjesečnoj razini, ovisno o početku njegove proizvodnje;
 - e) dokaz o ispunjavanju uvjeta navedenih u članku 23. ovoga pravilnika;
 - f) potpis podnositelja zahtjeva.
- (3) Prije donošenja rješenja o pravu uporabe registrirane oznake podnositelj zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka sukladno posebnom propisu.

Članak 33.

(Potpunost i osnovanost zahtjeva)

- (1) Povjerenstvo utvrđuje potpunost i osnovanost zahtjeva iz članka 32. ovoga pravilnika primjenjujući odredbe članka 26. st. (2), (3) i (4) i članka 27. stavak (1) ovoga pravilnika.
- (2) U slučaju osnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj Agencije donosi rješenje o pravu uporabe registrirane oznake.
- (3) U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj Agencije rješenjem odbija zahtjev.

Članak 34.

(Registar korisnika registrirane oznake)

Danom pravomoćnosti rješenja o pravu uporabe registrirane oznake, korisnik se upisuje u Registar korisnika registrirane oznake (u daljnjem tekstu: Registar), koji vodi Agencija i koji je dostupan javnosti.

Članak 35.

(Brisanje iz Registra korisnika registrirane oznake)

- (1) Proizvođač koji je upisan u Registar iz članka 34. ovoga pravilnika, a ne želi više proizvoditi piće s registriranom oznakom, predaje Agenciji zahtjev za brisanje iz Registra.
- (2) Na temelju zahtjeva ravnatelj Agencije donosi rješenje o brisanju ovlaštenog korisnika registrirane oznake iz Registra.
- (3) Ako se utvrdi da je došlo do povrede odredaba ovoga pravilnika, ravnatelj Agencije, na prijedlog Povjerenstva, donosi rješenje o brisanju iz Registra.

DIO TREĆI - SLUŽBENE KONTROLE

Članak 36.

(Službene kontrole)

- (1) Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene jakih alkoholnih pića provodit će se na način kako je to propisano važećim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Svaki ovlašten korisnik registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića podliježe službenim kontrolama.
- (3) Za utvrđivanje sukladnosti proizvoda s propisanim općim zahtjevima u svrhu službene kontrole koriste se metode propisane Pravilnikom o analitičkim metodama za jaka alkoholna i alkoholna pića ("Službeni glasnik BiH", broj 50/11), kao i druge validirane i međunarodno priznate metode.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

(Prestanak važenja odredaba)

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o jakim alkoholnim i alkoholnim pićima ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08).
- (2) Proizvodi koji su proizvedeni sukladno Pravilniku iz stavka (1) ovog članka mogu se stavljeti na tržište godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika.
- (3) Proizvodi koji su stavljeni na tržište sukladno stavku (2) ovog članka mogu se nalaziti u prometu do isteka zaliha.

Članak 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 153/12
21. ožujka 2012. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

ANEKS I.**TEHNIČKE DEFINICIJE I KRITERIJI**

Sukladno članku 2. stavku (4) i članku 7. ovoga Pravilnika, tehničke definicije i kriteriji su sljedeći:

(1) Etilni alkohol poljoprivrednoga podrijetla

Etilni alkohol poljoprivrednoga podrijetla ima sljedeća obilježja:

- (a) senzorska svojstva: ne smije se osjetiti miris i okus drugačiji od onoga koji potječe od korištenih sirovina;
- (b) najmanja alkoholna jakost: 96,0 % vol.;
- (c) najveći udio ostataka:
 - (i) ukupna kiselost (izražena kao octena kiselina): 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100 % vol. alkohola,
 - (ii) esteri (izraženi kao etil acetat): 1,3 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,

- (iii) aldehidi (izraženi kao acetaldehid): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (iv) viši alkoholi (izraženi kao 2-metilpropan-1-ol): 0,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (v) metanol: 30 grama po hektolitr preračunato na 100 % vol. alkohola,
- (vi) suhi ekstrakt: 1,5 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (vii) hlapive baze koje sadrže dušik: 0,1 grama po hektolitr preračunato na 100% vol. alkohola,
- (viii) furfural: ne smije sadržavati.

(2) Destilat poljoprivrednoga podrijetla

Destilat poljoprivrednoga podrijetla je alkoholna tekućina proizvedena destilacijom prevrelih poljoprivrednih sirovina koja nema svojstva etilnoga alkohola ili jakog alkoholnog pića, ali još uvijek zadržava miris i okus korištene sirovine. Tamo gdje se navodi sirovina korištena u proizvodnji, destilat mora biti proizveden samo od te sirovine.

(3) Zasladaivanje

Zasladaivanje je korištenje jednog ili više sljedećih proizvoda u pripremi jakih alkoholnih pića:

- (a) polubijeli šećer, bijeli šećer, ekstra bijeli šećer, dekstroza, fruktoza, glukozni sirup, otopina šećera, otopina invertnog šećera, sirup invertnog šećera, kako su definirani u Pravilniku o šećerima ("Službeni glasnik BiH", broj 25/10);
- (b) rektificirani koncentrirani mošt od grožđa, koncentrirani mošt od grožđa, svježi mošt od grožđa;
- (c) prženi šećer, koji je isključivo dobiven kontroliranim zagrijavanjem saharoze bez dodatka baza, mineralnih kiselina ili drugih kemijskih dodataka;
- (d) med, kako je definirano u Pravilniku o medu i drugim pčelinjim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/09 i 65/10)
- (e) sirup rogača;
- (f) druge prirodne ugljikohidratne tvari koje imaju isti učinak kao gore navedeni proizvodi.

(4) Miješanje

Miješanje je spajanje dvaju ili više različitih pića radi dobivanja novog pića.

(5) Dodavanje alkohola

Dodavanje alkohola znači dodavanje etilnoga alkohola poljoprivrednog podrijetla i/ili destilata poljoprivrednoga podrijetla jakom alkoholnom piću.

(6) Dodavanje vode

Dopušteno je dodavati vodu u proizvodnji jakog alkoholnog pića pod uvjetom da je kakvoća vode sukladna s Pravilnikom o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama ("Službeni glasnik BiH", broj 26/10) i Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik BiH", broj 40/10) te da se dodavanjem vode ne mijenjaju svojstva proizvoda.

Voda može biti destilirana, demineralizirana, očišćena ili omekšana.

(7) Kupažiranje (Blending)

Kupažiranje (*Blending*) je spajanje dvaju ili više jakih alkoholnih pića koja pripadaju istoj kategoriji i koja se u svome sastavu tek neznatno razlikuju zbog jednog ili više sljedećih činitelja:

- (a) načina na koji su pripremljena;
- (b) korištenja destilacijskih kotlova;
- (c) razdoblja odležavanja ili starenja;
- (d) zemljopisnog područja proizvodnje.

Tako proizvedeno jako alkoholno piće pripada istoj kategoriji kao i izvorno jako alkoholno piće prije kupaziranja (*blending*).

(8) *Dozrijevanje ili starenje*

Dozrijevanje ili starenje znači provođenje prirodnog procesa oplemenjivanja u destilatu odnosno jakom alkoholnom piću u odgovarajućim posudama, kako bi se poboljšala senzorska svojstva gotovoga proizvoda.

(9) *Aromatiziranje*

Aromatiziranje znači korištenje aroma u proizvodnji jakih alkoholnih pića, definiranih u posebnom propisu o aromama.

(10) *Bojenje*

Bojenje znači korištenje bojila u proizvodnji jakih alkoholnih pića sukladno Pravilniku o uvjetima uporabe prehrambenih aditiva u hrani namijenjenoj prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08)

(11) *Volumna alkoholna jakost*

Volumna alkoholna jakost jest omjer volumena čistoga alkohola prisutnog u proizvodu pri temperaturi od 20° C i ukupnog volumena proizvoda pri istoj temperaturi, izražen u postotku.

(12) *Količina hlapivih tvari*

Količina hlapivih tvari označuje količinu svih hlapivih tvari, osim etilnoga alkohola i metanola, sadržanih u jakom alkoholnom piću dobivenom isključivo destilacijom, kao rezultat isključivo destilacije ili redestilacije korištenih sirovina.

(13) *Mjesto proizvodnje*

Mjesto proizvodnje jest mjesto ili regija u kojoj je obavljena ona faza proizvodnje koja jakom alkoholnom piću daje karakter i bitna konačna svojstva.

(14) *Opisivanje*

Opisivanje predstavlja pojmove koji se koriste pri označavanju, prezentiranju i pakiranju; na dokumentima koji prate pića u prijevozu; na komercijalnim dokumentima, posebice na računima i otpremnicama, kao i pri njihovom reklamiranju.

(15) *Prezentiranje*

Prezentiranje predstavlja pojmove koji se koriste za označavanje i pakiranje prilikom reklamiranja i promidžbenih prodaja, na slikama ili slično, kao i na spremnicima, uključujući boce i zatvarače.

(16) *Označavanje*

Označavanje podrazumijeva sve vrste opisa i druge napomene, znakove, slikovne prikaze ili nazive robnih marki na temelju kojih se piće razlikuje od drugih, a koji se nalaze na istom spremniku, uključujući zatvarače i privjesnice koje se pričvršćuju na spremnik kao i zaštitni omoti kojima se prekriva grlić boce.

(17) *Pakiranje*

Pakiranje podrazumijeva zaštitne omote poput papira, ovitke svih vrsta, kartone i sanduke koji se koriste pri prijevozu i/ili prodaji jednog ili više spremnika.

ANEKS II. JAKA ALKOHOLNA PIĆA

Kategorije jakih alkoholnih pića

1. Rum

(a) Rum je:

- (i) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa dobivenih u proizvodnji šećera od šećerne trske ili alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka od šećerne trske na manje od 96% vol., tako da destilat zadržava specifična senzorska svojstva ruma ili

(ii) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka šećerne trske koji ima aromatska obilježja svojstvena rumu i sadržaj hlapivih tvari jednak ili veći od 225 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola. Ovo jako alkoholno piće može se stavljati na tržište uz izraz "poljoprivredni" koji pobliže opisuje naziv "rum".

- (b) Alkoholna jakost ruma koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
(c) Nije dopušteno bilo kakvo dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je navedeno u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
(d) Rum se ne smije aromatizirati.
(e) Rum smije sadržavati samo dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

2. Whisky ili Whiskey

- (a) *Whisky* ili *Whiskey* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:
(i) destilacijom kaše žitnoga slada, s ili bez cijelih zrna drugih žitarica koja su bila:
- ošćerena diastazom iz slada, s ili bez drugih prirodnih enzima,
- prevrela uz dodatak kvasca;
(ii) jednom ili više destilacija na manje od 94,8% vol., tako da destilat zadržava miris i okus po korištenoj sirovini;
(iii) dozrijevanjem konačnoga destilata najmanje tri godine u drvenim bačvama obujma do 700 litara.

Gotovi destilat, kojemu se smiju dodavati samo voda i karamel (za prilagodbu boje), zadržava boju, miris i okus koji nastaju u proizvodnom postupku navedenom u točkama (i), (ii) i (iii).

- (b) Alkoholna jakost *whiskya* ili *whiskeya* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 40% vol.
(c) Nije dopušteno bilo kakvo dodavanje razrijeđenog ili nerazrijeđenog alkohola, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
(d) *Whisky* ili *Whiskey* ne smije se zaslađivati ili aromatizirati niti smije sadržavati additive, osim karamela kao sredstva za prilagodbu boje.

3. Žitna rakija

- (a) Žitna rakija je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom fermentirane žitne kaše cijelih zrna žitarica koje zadržava senzorska svojstva korištene sirovine.
(b) Alkoholna jakost žitne rakije koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 35% vol., uz iznimku žitne rakije *Korn*.
(c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohola, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
(d) Žitna rakija ne smije se aromatizirati.
(e) Žitna rakija smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
(f) Žitna rakija može biti označena kao "žitni *brandy*", ako je destilirana na manje od 95% vol. alkohola iz fermentirane žitne kaše iz cijelih zrna žitarica sa senzorskim svojstvima iz korištenih sirovina.

4. Rakija od vina

- (a) Rakija od vina je jako alkoholno piće:

- (i) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobiven destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na manje od 86% vol. alkohola ili redestilacijom vinskoga destilata na manje od 86% vol. alkohola;
- (ii) koje sadrži količinu hlapivih tvari od najmanje 125 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (iii) koje sadrži najveću količinu metanola od 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
- (b) Alkoholna jakost rakije od vina koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od vina ne smije se aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
- (e) Rakija od vina smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Ako je rakija od vina bila podvrgnuta dozrijevanju, također se može stavljati na tržište kao "rakija od vina", pod uvjetom da je dozrijevala jednako dugo ili dulje od razdoblja navedenog u kategoriji 5. ovoga Priloga.
- (iii) količina alkohola koja potječe od taloga ne smije prijeći 35% ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;
- (iv) destilacija se izvodi u prisutnosti same groždane komine na manje od 86% vol. alkohola;
- (v) dopuštena je redestilacija na istu alkoholnu jakost;
- (vi) sadrži količinu hlapivih tvari od najmanje 140 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola i sadrži najveću količinu metanola 1000 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od groždane komine ili komovice koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od groždane komine ili komovice ne smije se aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
- (e) Rakija od groždane komine ili komovice smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

5. Brandy ili Weinbrand

- (a) *Brandy* ili *Weinbrand* je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno iz rakije od vina s ili bez dodatka vinskog destilata, destilirano na manje od 94,8% vol. alkohola, pod uvjetom da udio alkohola iz tog destilata ne prelazi više od 50% od ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;
 - (ii) koje je najmanje jednu godinu dozrijevalo u hrastovim spremnicima ili najmanje šest mjeseci u hrastovim bačvama obujma manjeg od 1000 litara;
 - (iii) koje sadrži količinu hlapivih tvari od najmanje 125 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola, a koja mora proizlaziti isključivo iz destilacije ili redestilacije korištenih sirovina;
 - (iv) koje sadrži najveću količinu metanola 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost *brandy* ili *Weinbranda* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 36% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) *Brandy* ili *Weinbrand* ne smije se aromatizirati, izuzimajući tradicionalne metode proizvodnje.
- (e) *Brandy* ili *Weinbrand* smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

6. Rakija od groždane komine ili komovica

- (a) Rakija od groždane komine ili komovica je jako alkoholno piće koje ispunjava sljedeće uvjete:
 - (i) proizvedena je isključivo iz fermentirane groždane komine i destilirana neposredno vodenom parom ili destilirana nakon dodavanja vode groždanoj komini;
 - (ii) na 100 kg korištene groždane komine smije se dodati najviše 25 kg vinskog taloga;

7. Rakija od voćne komine

- (a) Rakija od voćne komine je jako alkoholno piće koje ispunjava sljedeće uvjete:
 - (i) dobiveno je isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine, osim groždane komine, na manje od 86% vol. alkohola;
 - (ii) sadrži količinu hlapivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (iii) sadrži najveću količinu metanola 1500 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (iv) u slučaju voćne komine od koštuničavog voća, najveći sadržaj cijanovodične kiseline je 7 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola;
 - (v) dopuštena je redestilacija na istu alkoholnu jakost sukladno točki (i).
- (b) Alkoholna jakost rakije od voćne komine koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od voćne komine ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od voćne komine smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Naziv pod kojim se rakija od voćne komine stavlja na tržište treba se sastojati od naziva voća i izraza "rakija od komine". Ako se koristi komina nekoliko različitih vrsta voća, primjenjuje se naziv "rakija od voćne komine".

8. Rakija od groždica ili raisin brandy

- (a) Rakija od groždica ili *raisin brandy* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobivenih alkoholnom fermentacijom ekstrakta sušenog grožđa sorte "crni korinth" ili "muškati iz Alexandrije", destilirana na manje od 94,5% vol., tako da destilat ima miris i okus po korištenoj sirovini.

- (b) Alkoholna jakost rakije od groŹdica ili *raisin brandy* koja se stavlja na trŹište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od groŹdica ili *raisin brandy* ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od groŹdica ili *raisin brandy* smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

9. Rakija od voća

- (a) Rakija od voća je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom mesnatih plodova voća ili mošta od voća, bobica ili zelenih dijelova (s ili bez koštica);
 - (ii) destilirano na manje od 86% vol. alkohola tako da ima miris i okus destilirane sirovine;
 - (iii) koje sadrŹi količinu hlapivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola;
 - (iv) u slućaju koštunićavog voća, najveći sadrŹaj cijanovodićne kiseline je 7 grama po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola.
- (b) Najveći sadrŹaj metanola je 1000 g po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola.

Iznimno, za sljedeće rakije od voća najveći sadrŹaj metanola iznosi:

- (i) 1200 grama metanola po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola dobivenog od sljedećih vrsta voća:
 - Źljiva (*Prunus domestica* L.), mirabel (Źljiva Źutica, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), plava Źljiva (*Prunus domestica* L.), jabuka (*Malus domestica* Borkh.), kruška (*Pyrus communis* L.) izuzimajući sortu viljamovka *Pyrus communis* L. cv "Williams"), malina (*Rubus idaeus* L.), kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), marelica (*Prunus armeniaca* L.) i breskva (*Prunus persica* (L.) Batsch);
 - (ii) 1350 grama metanola po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola dobivenog od sljedećih vrsta voća ili bobica:
 - kruška viljamovka (*Pyrus communis* L. cv "Williams"), crveni ribiz (*Ribes rubrum* L.), crni ribiz (*Ribes nigrum* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), bazga (*Sambucus nigra* L.), dunja (*Cydonia oblonga* Mill.) i borovica (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).
- (c) Alkoholna jakost rakije od voća koja se stavlja na trŹište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (d) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (e) Rakija od voća ne smije se aromatizirati.
- (f) Rakija od voća oznaćava se tako Źto iza rijeći "rakija" stoji ime voća, bobica ili zelenih dijelova od kojih je proizvedena, primjerice:
 - rakija od trešnje/višnjje;
 - rakija od Źljive ili Źljivovica;
 - rakija od mirabele;

- rakija od breskve;
- rakija od jabuka;
- rakija od kruške;
- rakija od marelice;
- rakija od smokve;
- rakija od agruma;
- rakija od groŹda;
- ili druge rakije od voća.

Rakija od voća također se moŹe oznaćiti kao "wasser" s nazivom voća.

Rijeć "rakija" iza koje stoji naziv voća od kojega je proizvedena moŹe se zamijeniti nazivom voća samo u slućaju rakijâ dobivenih od sljedećih vrsta voća ili bobica:

- mirabel (Źljiva Źutica, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), Źljiva (*Prunus domestica* L.), plava Źljiva (*Prunus domestica* L.), arbutus (*Arbutus unedo* L.) i jabuka sorte zlatni deliŹes (*Golden Delicious*).

Da takvo oznaćavanje proizvoda ne bi dovelo u zabludu krajnjeg potroŹaća, taj proizvod treba oznaćiti kao "rakija" uz koje moŹe ići objašnjjenje.

- (g) Naziv *Williams* (viljamovka) smije se rabiti samo za rakije od kruŹaka proizvedene isključivo od kruŹaka sorte *williams*.
- (h) Ako se rakije od voća proizvode od više vrsta voća, proizvod se smije stavljeti na trŹište pod nazivom "voćna rakija". Taj naziv moŹe se dopuniti nazivom svakog koriŹtenog voća prema padajućem redu u odnosu na udio voća koji je koriŹten.

10. Rakija od jabućnog vina i rakija od kruŹkovog vina

- (a) Rakija od jabućnog vina i rakija od kruŹkovog vina su jaka alkoholna pića:
 - (i) proizvedena isključivo destilacijom vina od jabuka ili vina od kruške na manje od 86% vol., tako da destilat ima miris i okus koriŹtenog voća;
 - (ii) koja sadrŹe količinu hlapivih tvari od najmanje 200 grama po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola;
 - (iii) koja sadrŹe količinu metanola od najviše 1000 grama po hektolitru preraćunato na 100% vol. alkohola;
- (b) Alkoholna jakost rakije od jabućnog vina i rakije od kruŹkovog vina koje se stave na trŹište kao gotovi proizvodi je najmanje 37,5% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od jabućnog vina i rakija od kruŹkovog vina ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od jabućnog vina i rakija od kruŹkovog vina smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

11. Rakija od meda

- (a) Rakija od meda je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom otopine meda;
 - (ii) destilirana na manje od 86% vol. tako da destilat ima senzorska svojstva koja potjeću od upotrijebljene sirovine.
- (b) Alkoholna jakost rakije od meda koja se stavlja na trŹište kao gotovi proizvod je najmanje 35% vol.

- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) Rakija od meda ne smije se aromatizirati.
- (e) Rakija od meda smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Rakija od meda može se zaslađivati jedino s medom.

12. Hefebrand ili rakija od taloga

- (a) *Hefebrand* ili rakija od taloga je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga ili taloga fermentiranoga voća na manje od 86% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od taloga ili *Hefebrand* koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) *Hefebrand* ili rakija od taloga ne smije se aromatizirati.
- (e) *Hefebrand* ili rakija od taloga smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.
- (f) Naziv *Hefebrand* ili rakija od taloga može se dopuniti nazivom korištene sirovine.

13. Bierbrand ili eau de vie de biere

- (a) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* je jako alkoholno piće dobiveno isključivo izravnom destilacijom pod normalnim tlakom svježega piva na manje od 86% vol. alkohola, tako da dobiveni destilat ima senzorska svojstva piva.
- (b) Alkoholna jakost *Bierbranda* ili *eau de vie de biere* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* ne smije se aromatizirati.
- (e) *Bierbrand* ili *eau de vie de biere* smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

14. Topinambur ili rakija od jeruzalemske artičoke

- (a) *Topinambur* ili rakija od jeruzalemske artičoke je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom prevrelog gomolja jeruzalemske artičoke (*Helianthus tuberosus* L.) na manje od 86% vol. alkohola.
- (b) Alkoholna jakost rakije od jeruzalemske artičoke ili topinambur koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Nije dopušteno dodavati razrijeđeni ili nerazrijeđeni alkohol, kako je definirano u Aneksu I. točki 5. ovoga Pravilnika.
- (d) *Topinambur* ili rakija od jeruzalemske artičoke ne smije se aromatizirati.
- (e) *Topinambur* ili rakija od jeruzalemske artičoke smije sadržavati jedino dodani karamel kao sredstvo za prilagodbu boje.

15. Votka

- (a) Votka je jako alkoholno piće proizvedeno iz etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla dobivenog fermentacijom uz prisutnost kvasca:
 - (i) krumpira i/ili žitarica, ili

(ii) drugih poljoprivrednih sirovina, destiliranih i/ili rektificiranih tako da se senzorska svojstva korištenih sirovina i nusproizvoda nastalih za vrijeme fermentacije selektivno smanjuju.

Nakon tog postupka može slijediti ponovna destilacija i/ili obrada s primjerenim pomoćnim sredstvima, uključujući obradu aktivnim drvenim ugljenom, kako bi se dobila posebna senzorska svojstva.

Najveći udio ostataka za etilni alkohol poljoprivrednog podrijetla mora biti kao u Aneksu I. točki 1. ovoga Pravilnika, osim za vrijednost metanola koji ne smije prelaziti 10 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola.

- (b) Alkoholna jakost votke koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Votki se smiju dodavati jedino prirodni aromatski sastojci sadržani u destilatu dobivenom od prevrelih poljoprivrednih sirovina. U proizvodu mogu biti prisutna i druga senzorska svojstva osim dominantne arome.
- (d) Pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju votke koja nije proizvedena isključivo od krumpira i/ili žitarica potrebno je naznačiti "proizvedeno od ...", uz dodatak naziva jedne ili više sirovina korištenih u proizvodnji etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla. Označavanje treba biti sukladno članku 4. stavku (2) Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju uapkirane hrane.

16. Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom

- (a) Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom je jako alkoholno piće:
 - (i) proizvedeno maceracijom djelomično prevrelog ili neprevrelog voća ili bobica iz točke (ii) s najmanjim udjelom od 100 kg voća ili bobica na najviše 20 litara etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla i/ili jakog alkoholnog pića i/ili destilata, nakon čega je obvezna destilacija na manje od 86% vol. alkohola;
 - (ii) dobiveno iz sljedećih vrsta voća ili bobica: kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), jagoda (*Fragaria* spp.), borovnica (*Vaccinium myrtillus* L.), malina (*Rubus idaeus* L.), crveni ribiz (*Ribes rubrum* L.), trnjina (divljih šljiva) (*Prunus spinosa* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), jarebika (*Sorbus domestica* L.), bobica božikovine (*Illex cassine* L.), joha (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz), bobica bazge (*Sambucus nigra* L.), šipak (*Rosa canina* L.), crni ribiz (*Ribes nigrum* L.), banana (*Musa* spp.), plod pasiflore (*Passiflora edulis* Sims), šljiva *cythera* (*Spondias dulcis* Sol. ex Parkinson), mombinska šljiva (*Spondias mombin* L.).
- (b) Alkoholna jakost rakije (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivene maceracijom i destilacijom koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivena maceracijom i destilacijom ne smije se aromatizirati.
- (d) Pri opisivanju, prezentiranju ili označavanju rakije (s navedenim nazivom voća ili bobice) dobivene maceracijom i destilacijom riječi: "proizvedeno

maceracijom i destilacijom" moraju biti iste vrste, veličine i boje slova te moraju biti u istom vidnom polju kao i riječi: "Rakija (s navedenim nazivom voća ili bobice)", a u slučaju boca, na prednjoj etiketi.

17. *Geist* (s nazivom korištenoga voća ili sirovine)

- (a) *Geist* (s nazivom korištenoga voća ili sirovine) je jako alkoholno piće dobiveno maceracijom neprevrelog voća i bobica navedenih u kategoriji 16. (a) (ii) ili zelenih dijelova, jezgričavog voća ili drugih biljnih tvari, poput trava ili ružinih latica u etilnom alkoholu poljoprivrednoga podrijetla, te potom destilacijom na manje od 86% vol.
- (b) Alkoholna jakost *Geista* (s nazivom korištenoga voća ili sirovine) koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) *Geist* (s nazivom korištenoga voća ili sirovine) ne smije se aromatizirati.

18. Encijan

- (a) Encijan je jako alkoholno piće proizvedeno iz destilata encijana koji je dobiven fermentacijom korijena encijana s ili bez dodatka etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla.
- (b) Alkoholna jakost encijana koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Encijan se ne smije aromatizirati.

19. Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla i/ili žitne rakije i/ili žitnog destilata bobicama borovice (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxicedrus* L.).
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih borovicom koja se stave na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih borovicom dodatno se mogu koristiti i druge prirodne i/ili prirodno istovjetne aromatične tvari sukladno posebnom propisu o aromama i/ili aromatični pripravci sukladno istom pravilniku i/ili aromatično bilje ili dijelovi aromatičnog bilja, pod uvjetom da ostanu prepoznatljiva senzorska svojstva borovice.
- (d) Jaka alkoholna pića aromatizirana borovicom mogu nositi naziv *Wacholder* ili *genebra*.

20. *Gin*

- (a) *Gin* je jako alkoholno piće aromatizirano borovicom, dobiveno aromatiziranjem senzorski odgovarajućeg etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla bobicama borovice (*Juniperus communis* L.).
- (b) Alkoholna jakost *gina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) U proizvodnji *gina* smiju se koristiti samo prirodne i/ili prirodno istovjetne aromatične tvari sukladno posebnom propisu o aromama i/ili aromatični pripravci sukladno istom pravilniku, pod uvjetom da okus borovice prevladava.

21. Destilirani *gin*

- (a) Destilirani *gin* je:
 - (i) jako alkoholno piće aromatizirano borovicom, dobiveno isključivo redestilacijom senzorski pogodnog etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla odgovarajuće kvalitete s početnim

sadržajem alkohola najmanje 96% vol., u kotlovima koji se tradicionalno koriste za *gin*, uz prisutnost bobica borovice (*Juniperus communis* L.) i drugog prirodnog bilja, pod uvjetom da prevladava okus borovica ili

- (ii) mješavina proizvoda takve destilacije i etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla istoga sastava, čistoće i alkoholne jakosti. Za aromatiziranje destiliranog *gina* mogu se također koristiti prirodne i/ili prirodno istovjetne aromatične tvari i/ili aromatični pripravci navedeni u kategoriji 20. (c).
- (b) Alkoholna jakost destiliranog *gina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) *Gin* dobiven jednostavnim dodavanjem ekstrakata ili aroma etilnom alkoholu poljoprivrednoga podrijetla ne smije nositi naziv "destilirani *gin*".

22. *London gin*

- (a) *London gin* je vrsta destiliranog *gina*:
 - (i) koji se dobiva isključivo iz etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla s najvećim sadržajem metanola 5 grama po hektolitru preračunato na 100% vol. alkohola, aromatizira se isključivo prilikom redestilacije etilnoga alkohola u tradicionalnim kotlovima uz prisutnost svih korištenih prirodnih biljnih tvari;
 - (ii) kod kojega proizlazeći destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;
 - (iii) kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednoga podrijetla, on mora odgovarati svojstvima navedenim u Aneksu I. točki 1. ovoga Pravilnika, ali s najvećim sadržajem metanola 5 grama po hektolitru u 100% vol. alkohola;
 - (iv) koji ne sadrži dodana sladila iznad 0,1 grama šećera po litri konačnoga proizvoda niti bojila;
 - (v) koji ne sadrži bilo kakve druge sastojke osim vode.
- (b) Alkoholna jakost *London gina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Naziv *London gin* može se dopuniti izrazom "dry".

23. Jaka alkoholna pića aromatizirana kimom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana kimom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla kimom (*Carum carvi* L.).
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih kimom koja se stave na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih kimom mogu se dodatno koristiti i druge prirodne i/ili prirodno istovjetne aromatične tvari sukladno posebnom propisu o aromama i/ili aromatični pripravci sukladno istom pravilniku, tako da prevladava okus kima.

24. Akvavit ili *aquavit*

- (a) Akvavit ili *aquavit* je jako alkoholno piće aromatizirano kimom i/ili jako alkoholno piće aromatizirano sjemenom kopra koje je aromatizirano destilatima bilja ili začina.
- (b) Alkoholna jakost akvavita ili *aquavita* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.

- (c) U proizvodnji akvavita ili *aquavita* mogu se dodatno koristiti i druge prirodne i/ili prirodno istovjetne aromatične tvari sukladno posebnom propisu o aromama i/ili aromatični pripravci sukladno istom pravilniku, pod uvjetom da okus proizlazi prvenstveno iz destilata sjemenki kima (*Carum carvi* L.) i/ili kopra (*Anethum graveolens* L.), pri čemu je zabranjena uporaba eteričnih ulja.
- (d) Gorke tvari ne smiju prevladavati u okusu; sadržaj suhog ekstrakta ne smije biti veći od 1,5 grama na 100 mililitara.

25. Jaka alkoholna pića aromatizirana anisom

- (a) Jaka alkoholna pića aromatizirana anisom su proizvodi dobiveni aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla prirodnim ekstraktima zvjezdolikog anisa (*Illicium verum* Hook f.), anisa (*Pimpinella anisum* L.), komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.) ili drugog bilja koje sadrži jednake glavne aromatične sastojke, korištenjem jednog ili kombinacijom sljedećih postupaka:
 - (i) maceracijom i/ili destilacijom,
 - (ii) redestilacijom alkohola uz prisutnost sjemenki ili drugih biljnih dijelova gore navedenih biljaka,
 - (iii) dodavanjem prirodnih destiliranih ekstrakata biljaka s aromom anisa.
- (b) Alkoholna jakost jakih alkoholnih pića aromatiziranih anisom koja se stavljaju na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatiziranih anisom smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.
- (d) Mogu se također koristiti i drugi prirodni biljni ekstrakti ili aromatične sjemenke, pod uvjetom da prevladava okus anisa.

26. Pastis

- (a) *Pastis* je jako alkoholno piće aromatizirano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korijena sladića (*Glycyrrhiza* spp.) uz prisutnost bojila poznatih kao "čalkoni" i glicirizinske kiseline čije su najmanje i najveće količine od 0,05 do 0,5 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost *pastisa* koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 40% vol.
- (c) U proizvodnji *pastisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.
- (d) *Pastis* sadrži manje od 100 grama šećera po litri, izraženo kao invertni šećer, i ima sadržaj anetola od 1,5 do 2 grama po litri.

27. Pastis de Marseille

- (a) *Pastis de Marseille* je *pastis* koji sadrži anetol u količini od 2 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost *pastis de Marseille* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 45% vol.
- (c) U proizvodnji *pastis de Marseille* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

28. Anis

- (a) *Anis* je jako alkoholno piće aromatizirano anisom kod kojeg karakteristična aroma potječe isključivo od anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvjezdastog

anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

- (b) Alkoholna jakost *anisa* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 35% vol.
- (c) U proizvodnji *anisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

29. Destilirani anis

- (a) Destilirani *anis* je *anis* koji sadrži alkohol destilirani uz prisutnost sjemenki navedenih u kategoriji 28. (a), a u slučaju zemljopisne oznake i uz prisutnost mastica (tršlja) i ostalih aromatičnih sjemenki, biljaka ili voća, pod uvjetom da taj alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jakosti destiliranoga *anisa*.
- (b) Alkoholna jakost destiliranog anisa koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 35% vol.
- (c) U proizvodnji destiliranog *anisa* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

30. Gorka jaka alkoholna pića ili bitter

- (a) Gorka jaka alkoholna pića ili *bitter* su jaka alkoholna pića gorkoga okusa koja se dobivaju aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla s prirodnim i/ili prirodno istovjetnim aromatičnim tvarima sukladno posebnom propisu o aromama i/ili aromatični pripravci sukladno istom pravilniku.
- (b) Alkoholna jakost gorkih jakih alkoholnih pića ili *bittera* koja se stavljaju na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Gorka jaka alkoholna pića ili *bitteri* mogu se također označavati kao "amer" ili "bitter" s ili bez drugog pojma.

31. Aromatizirana votka

- (a) Aromatizirana votka je votka koja ima prevladavajuću aromu drugačiju od sirovine.
- (b) Alkoholna jakost aromatizirane votke koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 37,5% vol.
- (c) Aromatizirana votka može se zaslađivati, kupažirati, aromatizirati, ostaviti da dozrijeva ili bojiti.
- (d) Aromatizirana votka može nositi naziv bilo koje prevladavajuće arome s riječju "votka".

32. Liker

- (a) Liker je jako alkoholno piće:
 - (i) koje sadrži najmanju količinu šećera izraženu kao invertni šećer:
 - 70 grama na litru za liker od trešanja/višanja kod kojega etilni alkohol proizlazi isključivo od rakije od trešanja/višanja,
 - 80 grama na litru za liker od encijana ili slične likere pripremljene s encijanom ili sličnim biljkama kao jedinom aromatičnom tvari,
 - 100 grama na litru u svim drugim slučajevima;
 - (ii) proizvedeno aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla ili destilata poljoprivrednoga podrijetla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovih mješavina te zaslađeno, s dodatkom proizvoda poljoprivrednog podrijetla ili prehrambenih proizvoda poput vrhnja, mlijeka ili drugih mliječnih proizvoda, voća, vina ili aromatiziranog vina sukladno posebnim propisima o vinu.

- (b) Alkoholna jakost likera koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji likera dopušteno je aromatiziranje prirodnim aromatičnim tvarima i pripravcima sukladno posebnom propisu o aromama i prirodno istovjetnim aromatičnim tvarima i pripravcima sukladno istom propisu.

Iznimno, prirodno istovjetne aromatične tvari i pripravci, sukladno posebnom propisu o aromama, ne smiju se koristiti u pripremi sljedećih likera:

- (i) voćnih likera od: crnog ribiza, trešanja/višanja, malina, duda, borovnica, agruma, vrsta jagodičastog voća (*Rubus chamaemorus*), artičke kupine (*Rubus arcticus*), američke brusnice, europske brusnice (*Vaccinium vitis-idaea*), morske trave i ananasa;
- (ii) biljnih likera od: metvice, encijana, anisova sjemena, *génépi* (kunica, žutilica) i ljekovite biljke/djeteline.
- (d) Pri označavanju likera proizvedenih u Bosni i Hercegovini, za čiju se proizvodnju koristi etilni alkohol poljoprivrednoga podrijetla, zbog uobičajene metode proizvodnje smiju se koristiti sljedeće složenice:
 - *prune brandy* (*brandy od šljive*),
 - *orange brandy* (*brandy od naranče*),
 - *apricot brandy* (*brandy od breskve*),
 - *cherry brandy* (*brandy od višnje*),
 - *solbaerrom*, također zvani rum od crnog ribiza.

Pri označavanju i prezentiranju ovih likera složenica se mora naznačiti na etiketi u jednom redu jednakim slovima iste vrste i boje, a riječ "liker" mora se nalaziti u neposrednoj blizini, i to slovima čija veličina nije manja od slova složenice. Ako alkohol ne potječe od navedenoga jakog alkoholnog pića, njegovo se podrijetlo mora označiti na etiketi u istom vidnom polju uz složenicu i riječ "liker", bilo da se naznači vrsta poljoprivrednoga alkohola, bilo riječima: "poljoprivredni alkohol" ispred kojih stoji: "proizvedeno od" ili "proizvedeno korištenjem".

33. Krem liker od (uz naziv korištenoga voća ili sirovine)

- (a) Jaka alkoholna pića poznata kao krem likeri od (uz naziv korištenoga voća ili sirovine), osim mliječnih proizvoda, jesu likeri koji sadrže najmanje 250 grama šećera po litri izraženog kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost krem likera od (uz naziv korištenoga voća ili sirovine) koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na ovo jako alkoholno piće primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

34. Creme de cassis

- (a) *Creme de cassis* je liker od crnog ribiza s najmanjim sadržajem šećera od 400 grama po litri izražen kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *creme de cassis* koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *creme de cassis* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

35. Guignolet

- (a) *Guignolet* je liker dobiven maceracijom trešanja/višanja u etilnom alkoholu poljoprivrednoga podrijetla.
- (b) Alkoholna jakost *guignoleta* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *guignolet* se primjenjuju pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

36. Punch au rhum

- (a) *Punch au rhum* je liker čiji alkohol potječe isključivo od ruma.
- (b) Alkoholna jakost *punch au rhuma* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) Na *punch au rhum* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

37. Sloe gin

- (a) *Sloe gin* je liker proizveden maceracijom divlje šljive (trnjine) u *ginu* s mogućim dodatkom soka divlje šljive.
- (b) Alkoholna jakost *sloe gina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 25% vol.
- (c) U proizvodnji *sloe gina* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

38. Sambuca

- (a) *Sambuca* je bezbojni liker aromatiziran anisom:
 - (i) koji sadrži destilate anisa (*Pimpinella anisum* L.), zvjezdastog anisa (*Illicium verum* L.) ili drugih aromatskih biljaka;
 - (ii) koji ima najmanji sadržaj šećera od 350 grama po litri izraženog kao invertni šećer;
 - (iii) sa sadržajem prirodnog anetola najmanje 1 gram i najviše 2 grama po litri.
- (b) Alkoholna jakost *sambuce* koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 38% vol.
- (c) Na jako alkoholno piće *sambuca* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

39. Maraschino, marrasquino ili maraskino

- (a) *Maraschino, marrasquino ili maraskino* je bezbojni liker čija aroma uglavnom potječe od destilata višnje maraske ili od proizvoda dobivenih maceriranjem višanja ili dijelova višanja u alkoholu poljoprivrednoga podrijetla, s najmanjim sadržajem šećera od 250 grama po litri izraženo kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *maraschina, marrasquina ili maraskina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 24% vol.
- (c) Na *maraschino, marrasquino ili maraskino* primjenjuju se pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.

- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

40. Nocino

- (a) *Nocino* je liker čija aroma potječe uglavnom od maceriranja i/ili destilacije cijelih zelenih oraha (*Juglans regia* L.), s najmanjim sadržajem šećera od 100 grama po litri izraženog kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *nocina* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) Na *nocino* se primjenjuju pravila o aromatičnim tvarima i pripravcima utvrđena za kategoriju 32. iz ovoga Aneksa.
- (d) Naziv pod kojim se ovo jako alkoholno piće stavlja na tržište može se dopuniti pojmom "liker".

41. Liker od jaja ili advocaat ili avocet ili advokat

- (a) Liker od jaja ili *advocaat* ili *avocet* ili advokat je jako alkoholno piće, aromatizirano ili ne, dobiveno od etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci kvalitetni žutanjci jaja, bjelanjci jaja te šećer ili med. Najmanji sadržaj šećera ili meda mora biti 150 grama po litri izraženi kao invertni šećer. U jednoj litri likera od jaja mora biti sadržano najmanje 140 grama čistih žutanjaka jaja.
- (b) Iznimno od članka 2. stavka 1. (c) ovoga Pravilnika, najmanja alkoholna jakost gotovoga proizvoda iznosi 14% vol.
- (c) U proizvodnji likera od jaja ili *advocaata* ili *avocata* ili advokata smiju se koristiti samo prirodne ili prirodno istovjetne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

42. Liker s jajima

- (a) Liker s jajima je jako alkoholno piće, aromatizirano ili ne, dobiveno od etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su karakteristični sastojci kvalitetni žutanjci jaja, bjelanjci jaja te šećer ili med. Najmanji sadržaj šećera ili meda mora biti 150 grama po litri izraženi kao invertni šećer. U jednoj litri likera s jajima mora biti sadržano najmanje 70 grama čistih žutanjaka jaja.
- (b) Alkoholna jakost likera s jajima koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji likera s jajima smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

43. Mistrà

- (a) *Mistrà* je bezbojno jako alkoholno piće aromatizirano anisovim sjemenom ili prirodnim anetolom:
- (i) koje sadrži najmanje 1 gram i najviše 2 grama po litri anetola;
- (ii) može sadržavati destilat aromatskih biljaka;
- (iii) koje ne sadrži dodani šećer.
- (b) Alkoholna jakost *mistre* koja se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 40% vol., a najviše 47% vol.

- (c) U proizvodnji *mistre* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

44. Väkevå glögi ili Spritglögg

- (a) *Våkevå glögi* ili *Spritglögg* je jako alkoholno piće dobiveno aromatiziranjem etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla s prirodnim ili prirodno istovjetnim aromama klinčića i/ili cimeta uz korištenje jednog od sljedećih postupaka: maceracije i/ili destilacije, redestilacije alkohola uz dodatak dijelova gore navedenih biljaka, s dodatkom prirodne ili prirodno istovjetne arome klinčića ili cimeta ili kombinacijom tih postupaka.
- (b) Alkoholna jakost *Våkevå glögi* ili *Spritglögg* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 15% vol.
- (c) U proizvodnji jakog alkoholnog pića *Våkevå glögi* ili *Spritglögg* mogu se koristiti i drugi prirodni ili prirodno istovjetni biljni ekstrakti ili arome sukladno Pravilniku o aromama, ali aroma gore navedenih začina mora prevladavati.
- (d) Najveći sadržaj vina ili proizvoda od vina je 50% gotovoga proizvoda.

45. Berenburg ili Beerenburg

- (a) *Berenburg* ili *Beerenburg* je jako alkoholno piće:
- (i) proizvedeno uz korištenje etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla;
- (ii) s proizvedeno maceriranjem plodova voća ili biljaka ili njihovih dijelova;
- (ii) koje sadrži kao posebnu aromu destilat korijena encijana (*Gentiana lutea* L.), bobice borovice (*Juniperus communis* L.) i lišće lovora (*Laurus nobilis* L.);
- (iv) čija boja gotovoga proizvoda varira od svijetlo do tamno smeđe;
- (v) koje se može zaslađivati do najviše 20 grama po litri izraženo kao invertni šećer.
- (b) Alkoholna jakost *Berenburga* ili *Beerenburga* koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 30% vol.
- (c) U proizvodnji jakog alkoholnog pića *Berenburg* ili *Beerenburg* smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama.

46. Nektar od meda

- (a) Nektar od meda je jako alkoholno piće dobiveno aromatiziranjem mješavine fermentirane otopine meda i mednog destilata i/ili etilnoga alkohola poljoprivrednoga podrijetla, a sadrži najmanje 30% vol. fermentirane otopine meda.
- (b) Alkoholna jakost nektara od meda koji se stavlja na tržište kao gotovi proizvod je najmanje 22% vol.
- (c) U proizvodnji nektara od meda smiju se koristiti samo prirodne aromatične tvari i aromatični pripravci sukladno posebnom propisu o aromama, pod uvjetom da prevladava okus meda.
- (d) Nektar od meda smije se sladiti samo medom.

ANEKS III.

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA REGISTRACIJU

1. PODACI O PODNOSITELJU ZAHTJEVA

Naziv udruge		
Adresa i telefon		
Pravni status udruge		
Podaci o svakom pojedinom članu udruge		
Ime i prezime ili naziv	Adresa ili sjedište, telefon	Matični broj

2. PRILOZI UZ ZAHTJEV

Staviti križić x	Dokumentacija
	Specifikacija pića sukladno članku 23. ovoga Pravilnika
	Izvadak iz sudskog registra
	Dokaz (fizikalno-kemijska analiza) o sukladnosti pića sa specifikacijom
	Ako proizvod ima zemljopisni prefiks – potreban dokaz o proizvodnji proizvoda na zemljopisnom području koje je istaknuto u nazivu

(mjesto i datum) (potpis podnositelja zahtjeva)

ANEKS IV.

OBRAZAC ZAHTJEVA ZA PRAVO UPORABE REGISTRIRANE OZNAKE

1. PODACI O PODNOSITELJU ZAHTJEVA

Naziv proizvođača	
Adresa	
Telefon, telefaks, <i>e-mail</i>	
Pravni status proizvođača	
Matični broj proizvođača	

2. PRILOZI UZ ZAHTJEV

Staviti križić x	Dokumentacija
	Dokaz o ispunjavanju uvjeta navedenih u specifikaciji iz članka 23. ovoga Pravilnika
	Izvadak iz sudskog registra, obrtnica ili rješenje o upisu u Registar poljoprivrednih gospodarstava.

(mjesto i datum) (potpis podnosioca zahtjeva)